

СТАНОВИЩЕ

от : проф. Елена Владимирова Обрешкова
Консултант – Военномедицинска Академия и Център по кожни и венерически болести -
София

Относно: Дисертационният труд за придобиване на научната степен „Доктор на науките“, озаглавен „Псориазична болест – клинично-епидемиологичен анализ, коморбидност и качество на живот“, представен от доц.д-р Димитър Константинов Господинов, д., Катедра „Клинична и експериментална фармакология, дерматология и венерология“, Медицински университет, Факултет Медицина – Плевен.

Доц. д-р Димитър Константинов Господинов е роден през 1959 год. в Плевен. Завършва медицина във Висшия медицински институт в Плевен през 1983 год. Придобива специалност по Дерматология и венерология през 1990 год. и образователната и научна степен „Доктор“ – през 2005 год. Заема научната длъжност „Доцент“ от 2006 год. Професионалният му път е следния: асистент от 1986 год. в Катедрата по Дерматология и венерология във Висшия Медицински Институт – Плевен, старши асистент от 1990 год. и главен асистент от 1992 год.; Началник на Клиниката по кожни и венерически болести в УМБАЛ”Д-р Георги Странски” – Плевен от 2003 год. и продължава; Доцент, ръководител на сектор „Дерматология и венерология“, МФ, МУ – Плевен от 2006 год. и продължава, Декан на Медицинския Факултет, МУ – Плевен от 2009 и продължава. Бил е на следните специализации: дерматохистопатология – НИДВ, София през 1987, 1989 и 1990 год.; имунофлуоресцентна диагностика – НИДВ, София през 1992 год.; клинична дерматология – Филадельфия, САЩ през 1992 год.; дерматомикология – Изследователски център на фондация „Янсен“, Беерсе, Белгия; курс по кожен лупус – Университет „Хайнрих Хайне“, Дюселдорф. Има над 80 научни публикации у нас и в чужбина и над 50 участия в международни и национални научни конгреси и конференции. Член е на БДД и председател на Плевенския клон, на БЛС и EADV. Освен това е член на редакционните колегии на научните списания „Дерматология и Венерология“ и „Journal of Biomedical and Clinical research“. Организатор е на 15 регионални научни конференции /1998 – 2012/ и е бил секретар на национален конгрес /1996/ и член на организационните комитети на национален конгрес /2008/ и 3 национални конференции /2007, 2009,2012/. Участва в 4 научни проекта на МУ-Плевен. Носител е на годишната награда за принос в дерматологията „Проф.Богомил Берон“ през 2011 год.

Съвременните схващания определят псориазиса като „мултисистемно възпалително заболяване“. Асоцииран е с по-висок риск за сърдечно-съдови заболявания, метаболитен синдром, диабет и др. Засяга значително качеството на живот на болните , често дори в по-голяма степен от други сериозни заболявания, като злокачествените заболявания,артритите, хипертонията, сърдечните заболявания,

диабета и др. Освен това може да повлияе и на продължителността на живот на пациентите - при тежък псориазис е констатирано скъсяване на преживяемостта. В този аспект, темата на представения дисертационен труд е изключително съвременна, с голямо теоретично и практическо значение.

Дисертационният труд обхваща 203 стр. Има всички обичайни раздели. Книгописът включва 326 заглавия, от които само 9 на български. Обект на проучването са болните с различни форми на псориазис лекувани стационарно в ККВБ-Плевен за 5 год. период /2007 – 2012/ - 365 лица /216 мъже и 149 жени/. Контролната група включва 101 лица. Избраните методи отговарят на поставените задачи. Изполвани са най- съвременните специфични методи за определяне на тежестта на псориазиса, степента на засягане на ноктите, както и индекс за определяне на качеството на живот в дерматологията /DLQI/, като тези използвани при последните два проблема се прилагат за първи път у нас. Резултатите са изложени в 60 таблици и 57 фигури, които са оформени превъзходно. Направени са 14 изводи, които са формулирани много ясно и точно отразяват получените резултати. Представените приноси на дисертационния труд са 12 на брой, от тях 3 са оригинални, 5 – научно-теоритични и 4 – научно практически и потвърдителни.

Дисертационният труд като цяло отразява съвременното разбиране за псориазиса като системно заболяване и е първо по рода си у нас. Той има приносен характер, като данните от него определят мястото на българската популация в резултатите от световните проучвания. Той продължава и осъвременява досегашните постижения на българската дерматологична школа, в които псориазисът е една от главните теми.

Оригиналните приноси в дисертационния труд са свързани с проучването на коморбидните състояния и качеството на живот на болните с тежък псориазис, както и класифицирането на псориазиса в два типа – ранен /тип 1/ и късен /тип 2/. Особено интересно и с приносно значение е направеното за първи път у нас изследване на качеството на живот при болните с псориазис. Използван е DLQI – изчислен посредством въпросник с 6 оценъчни групи /дименсии/: „симптоми и усещания“, „ежедневни дейности“, „свободно време“, „работа и обучение“, „лични контакти“ и „терапия“. Установено е най - голямо повлияванена физическите /"симптоми и усещания"/ и на социалните функции /"работа и обучение"/. При жени оценката на качеството на живот се приема за определящ фактор за тежестта на псориазиса при тях.

Към научно-теоритичните приноси се включват: оценката на рисковите фактори за атеросклероза при българската популация с псориазис, определянето на псориазиса като коморбидно състояние, определянето на хипертонията и артропатията като най-честите коморбидни състояния у нас /първо изследване у нас/, определяне като най-засегнати функциите на болните с псориазис, отчетени като

„симптоми и усещания“ , „ежедневни дейности“ и „работа и училище“ от групите на DLQI и др.

Научно-потвърдителни приноси са : определените основни епидемиологични показатели при средно тежките и тежки форми на болестта в стационарни условия, намерената висока статистическа значимост на инфекцията с кандида албиканс при онихомикозите, установената статистически значима корелация между артрит, типа на псориазиса, възрастта на болния , давността на псориазиса и онихопатията, установеният повишен кардиоваскуларен риск при псориазис, установената статистически значима по-висока честота на метаболитния синдром при псориазици, по-изявена при мъже и нарастваща след 45 год.

Към научно-практическите приноси спадат : създаване на формуляр за съставяне на база данни за детайлна клинична картина, рискови фактори, коморбидни състояния и изчисляване на различни показатели, както и създаването на алгоритъм за поведение при псориазично болни. Научно-практически принос е и въвеждането у нас на количествен показател за определяне на нокътното засягане.

Към дисертационния труд са приложени 17 публикации /14 у нас и 3 в чужбина/, както и 12 участия в научни форуми /8 у нас и 4 в чужбина/.

Доц. Господинов е добре познат на дерматологичната общност у нас. Той е изявен клиницист и преподавател, с голям организационен опит. Има значителна научна продукция. С настоящия дисертационен труд той още веднъж доказва качествата си на отличен научен изследовател.

В заключение считам, че представеният от доц. Господинов дисертационен труд „Псориазична болест – клинично-епидемиологичен анализ, коморбидност и качество на живот“ има всички необходими качества и препоръчвам на почитаемото Научно жури да даде напълно заслужено научната степен „Доктор на науките“ на доц. Димитър Господинов.

София, 29.11.2012

Проф. Елена Обрешкова